

Mgr. Oldřich Krulík, Ph.D.,
Mgr. Jaroslava Nováková¹
Policejní akademie České republiky v Praze,
Fakulta bezpečnostního managementu
kkriz@polac.cz

„Metropolitní policie“: Nesystémový prvek v rámci úvah o změnách bezpečnostního systému České republiky²

1 Metropolitní policie – o co se přesně jedná?

Ačkoli se o konceptu „Metropolitní policie“ v rámci České republiky hovoří relativně často, informací o přesném vyznění toho kterého návrhu do širší veřejnosti ještě neproniklo – nebyly vlastně v úplnosti ani oficiálně zveřejněny. Některé prvky tohoto návrhu je však možné vysledovat z otevřených zdrojů, byť se často jedná o informace „bez záruky“ pravdivosti respektive aktuálnosti. Nejčastější informace o tomto projektu jej popisují následujícím způsobem:

- Základem Metropolitní policie by se stala městská (obecní) policie konkrétního většího města, která by po výrazném početním posílení (zejména o příslušníky pořádkových³ a dopravních jednotek Policie České republiky, kteří v současnosti na území takového města působí) a určitém rozšíření pravomocí převzala některé úkoly a působnost od Policie České republiky (především v oblastech zajišťování veřejného pořádku, ochrany bezpečnosti osob a majetku, respektive co se týče dohledu nad bezpečností provozu na pozemních komunikacích).⁴
- Vzniklý sbor by se specializoval na pořádkovou činnost na území konkrétního města. Tento sbor by byl v nejvyšší možné míře oproštěn od administrativních činností, jimiž je v současné době zatížena Policie České republiky. Příslušníci tohoto nového sboru by působili především v terénu formou hlídkové činnosti. Jejich činnost by probíhala v úzké součinnosti s orgány městské samosprávy na straně jedné a s Policií České republiky na straně druhé.

1 Tento text vznikl v rámci projektu „Trendy, rizika a scénáře bezpečnostního vývoje ve světě, Evropě a České republice – dopady na bezpečnostní politiku a bezpečnostní systém České republiky“ (VG20102013009) a zároveň v rámci výzkumného projektu "A New Agenda for European Security Economics" (EUSECON, No. SEC-2007-6.4-01).

2 Text rozpracovává a navazuje na starší publikační počiny v této oblasti:

Krulík, O.; Nováková, J., Potřebujeme „Metropolitní policii“?, Sborník z konference Zásah 2011, Vysoká škola polytechnická v Jihlavě,

1. červen 2011, str. 91 – 103, ISBN 978-80-87035-38-2 <<https://most.vspj.cz/aktivity/detail/id/17/>>.

Krulík, O.; Nováková, J., „Metropolitní policie“: koncept vzbuzující emoce, Sborník z Mezinárodní konference International Conference of Crisis Management in Public and Private Sector, Universita Tomáše Bati, Uherské Hradiště 23. – 24. června 2011, ISBN 978-80-7454-027-1
<<http://www.v4.flkr.utb.cz>>.

3 Služba pořádkové policie a služba dopravní policie (v určitém kontextu je pro její příslušníky možné použít označení „pochůzkáři“).

Je nutno zdůraznit, že téměř 52 % objasněných trestných činů v roce 2010 spadá právě do působnosti těchto policejních složek.

4 Metropolitní policie; in: Specnaz <<http://www.specnaz.cz/forum/viewtopic.php?p=45610>>.

Cvach, M., Metropolitní policie ano nebo ne?; in: Věci veřejné, 14. IX. 2010

<http://www.veciveřejne.cz/clanek/metropolitni-policie-ano-nebo-ne_23.html>.

- Nový sbor by byl součástí Policie České republiky, přeřazení městští strážníci by tak získali pravomoci policistů. Jednotky by však z velké části financovala města, která by pak mohla zasahovat do jejich priorit. Stát by hradit určitý „minimální standard“, města pak další výdaje, lepší vybavení atd.⁵ „Metropolitní policii by řídil ředitel, který by zřejmě spadl pod krajského policejního ředitele, ale úkolovat by ho mohl také přímo primátor města.“⁶
- „Zbytková“ Policie České republiky by na území konkrétního města dále působila – ale pořádkovou činnost a dohled nad dopravou by zde (narozdíl od Metropolitní policie) vykonávala pouze značně sníženým počtem pro tuto činnost vyčleněných příslušníků.
- Přehlédnout nelze ani vizi, že „... některé agendy městských strážníků, jako například pokutování za špatné parkování, mohly převzít **soukromé bezpečnostní agentury**.“⁷
- Kriminalisté, zásahové jednotky či vyšetřovatelé dopravních nehod – tyto agendy by zůstaly i nadále plně v kompetenci Policie České republiky.⁸ Hovoří se přitom o „zelitnění kriminální služby.“ Zároveň však „...bude třeba zachovat provoz služeben, kde se nabírají oznámení.“⁹
- K naplnění nastíněných vizí se předpokládá přijetí nového zákona o Metropolitní policii a souběžných změn zákona o obecní policii (respektive zákona o Policii České republiky). Kritici konceptu přitom hovoří o nutnosti – v případě takového rozhodnutí – pracně pozměnit až 40 dalších zákonů.
- Dokonce už padají úvahy o tom, jaká by mohla být barva uniforem příslušníků tohoto sboru – nejčastěji je řeč o sytě žluté.¹⁰

1.1 Kdo je autorem návrhu a kdo se k němu vyjadřuje?

U kolébky tohoto návrhu stojí pražský radní (a v současnosti zároveň náměstek primátora Hlavního města Prahy a náměstek ministra obrany pro vyzbrojování) za Občanskou demokratickou stranu, Rudolf Blažek. Ten tuto vizi rozvíjel spolu s vrcholnými představiteli Městské policie Hlavního města Prahy. Jedním z předělů v daném úsilí je usnesení Rady Hlavního města Prahy č. 44 ze dne 22. ledna 2008, představující Věcný záměr zákona o Metropolitní policii.¹¹

V roce 2010 se k vizi pozitivně postavila Česká pirátská strana (komunální volby)¹²

⁵ Primátor chce zřídít metropolitní policii; in: Právo, 7. X. 2006.

⁶ Primátoři brzy dostanou novou zbraň: metropolitní policii; in: iDnes, 17. VIII. 2010 <http://zpravy.idnes.cz/primatori-brzy-dostanou-novou-zbran-metropolitni-policii-po1-domaci.asp?c=a100817_1434181_domaci_hv>.

Začíná ubývat policistů. Zvýší se kriminalita?; in: MFD, 19. VIII. 2010.

⁷ Bárta na vnitru; in: Euro, 23. VIII. 2010.

⁸ Sytě modrý koncept; in: Euro, 18. XII. 2006.

Starosta řekne: Chyťte zloděje! "Měšťáci" se spojí s policisty; in: MFD, 17. VIII. 2010.

⁹ Primátor chce zřídít metropolitní policii; in: Právo, 7. X. 2006.

¹⁰ Londýnská Met je elita. Říká se jim familiárně bobíci; in: MFD, 17. VIII. 2010.

¹¹ Text, mimo jiné, hovoří o tom, že není třeba se bát perspektivy odlišného výkonu policejní práce v území. Přitom odkazuje na skutečnost, že v období tzv. první republiky zajišťovaly policejní úkoly tři základní bezpečnostní subjekty: 1) státní policie, která v počátku tohoto období byla činná pouze v několika městech; 2) komunální policie; 3) četnictvo, plnící úkoly především na venkově.

¹² Ostrava pro 21. století: 21 kroků k modernímu, prosperujícímu a přátelskému městu; in: Pirátská strana Ostrava <<http://pirati-ostrava.cz/index.php>>.

a strana Věci veřejné (srpen 2010¹³). Projekt byl výslovně zmíněn v textu aktuálně platné koaliční smlouvy (avšak nikoli v textu programového prohlášení vlády).¹⁴

V této době přestala být myšlenka spojována „pouze“ s Prahou. Objevila se vize, že k obdobnému procesu (slučování personálu a kompetencí „státní“ a městské policie) by nebylo od věci přistoupit i v dalších městech (obce s více než 100 000 obyvateli nebo dokonce v rámci všech statutárních měst).

Ministerstvo vnitra se v éře úřadování Radka Johna (který projekt podpořil právě s tím, že by se mělo rozhodně jednat o více měst, než pouze Prahu) se se žádostí o vyjádření k této vizi obrátilo na zástupce Policie České republiky, představitele statutárních měst, měst zřizujících obecní policii, hejtmany a zástupce Svazu měst a obcí.¹⁵ Zpětnou vazbu od těchto subjektů nicméně „zpozdíly“ komunální volby.

Konkrétně policejní ředitelé Brna, Břeclavi a Zlína projekt odmítli.¹⁶ Pro – nebo neutrálně – se však vyjádřili představitelé některých měst.¹⁷ „*Idea metropolitní policie není špatná, ale důležité je, kdo by ji řídil a dával jí cíl a směr. Může to být dobře i špatně*“ (primátor Olomouce Martin Novotný).¹⁸

1.2 Koho by se tento projekt mohl týkat?

Jak již z předchozího textu vyplývá, původní vize zacílená na Hlavní město Prahu, byla ve druhé polovině roku 2010 oficiálně rozšířena i na všechna statutární města v České republice (nebo alespoň všechna města nad 100 000 obyvatel).¹⁹ Celkem se tak může jednat až o 24 měst, z toho:²⁰

13 Není zřejmé, zda a nakolik vize strany Věci veřejné rezonuje s materiálem, vytvořeným v rámci Hlavního města Prahy.

14 *Vzhledem k neefektivnímu souběžnému výkonu některých kompetencí v oblasti veřejného pořádku mezi Policií České republiky a obecními (městskými) policiemi zpracujeme podrobnou právní, ekonomickou (rozpočtovou), procesní a bezpečnostní analýzu možnosti úpravy jejich vzájemného vztahu a zřízení institutu tzv. Metropolitní policie. V souladu se zákonem o Policii ČR zpracujeme vzorový návrh koordinační dohody mezi Policií České republiky a městy umožňující zástupcům měst ve vymezeném rozsahu zadávat úkoly a kontrolovat jejich plnění u pořádkové a dopravní složky Policie České republiky.*

Koaliční smlouva o vytvoření koalice rozpočtové odpovědnosti, vlády práva a boje proti korupci, 12. VII. 2010 <<http://www.top09.cz/files/soubory/koalicni-smlouva-2.pdf>>.

Začíná ubývat policistů. Zvýší se kriminalita?; in: MFD, 19. VIII. 2010.

15 Blažek, R., Město razantně zakročí proti kapsářům a dealerům drog, 24. VIII. 2010 <http://www.rudolf-blazek.cz/cs/media/tiskove_zpravy/971-mesto_razantne_zakroci_proti_kapsarum_a_dealerum_drog>.

Sytě modrý koncept; in: Euro, 18. XII. 2006.

Praha, Plzeň i Ostrava chtějí mít jednu policii. Jako Londýn; in: MFD, 17. VIII. 2010.

Komunální volby v Praze 2010: Městská policie <<http://wiki.aktualne.centrum.cz/komunalni-volby-v-praze-2010/mestska-policie/>>.

16 **Policejní ředitelé zkritizovali návrh vytvoření metropolitní policie; in: ČT Brno, 6. I. 2011.**

<<http://www.ct24.cz/regionalni/brno/111818-policejni-reditele-zkritizovali-navrh-vytvoreni-metropolitni-policie/>>.

17 Londýnská Met je elita. Říká se jim familiárně bobíci; in: MFD, 17. VIII. 2010.

18 Starosta řekne: Chyťte zloděje! "Měšťáci" se spojí s policisty; in: MFD, 17. VIII. 2010.

19 Starosta řekne: Chyťte zloděje! "Měšťáci" se spojí s policisty. in: MFD, 17. VIII. 2010.

20 Český statistický úřad: Regiony, města, obce: souhrn <http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/regiony_mesta_obce_souhrn>.

V rámci České republiky existují ještě dvě další (sídla okresu) města, lidnatější než nejméně lidnaté statutární město (Mladá Boleslav), kterých by se tento koncept zřejmě netýkal: Jablonec nad Nisou (45 328 obyvatel) a Prostějov (45 324 obyvatel).

- hlavní město státu (s populací vyšší než milion osob), které je zároveň „městem na úrovni kraje“;
- 12 dalších sídel krajských úřadů, které jsou všechny statutárními městy (z nich 5 s populací vyšší než 100 000 obyvatel);
- 10 dalších statutárních měst, která jsou zároveň sídly okresu;
- 1 statutární město, které není sídlem okresu (Havířov).

V České republice je statutárním městem město, které disponuje právem svoji správu organizovat podle základní městské vyhlášky, která se označuje jako statut města. Statutární města v České republice se na rozdíl od ostatních měst, obcí a městysů mohou členit na dílčí samosprávné části, jež jsou vymezeny právě ve statutu dotčeného statutárního města. Ač jím není zákonem stanoveno, je podle zvláštního zákona statutárním městem de facto Hlavní město Praha.²¹

Od 24. listopadu 1990 existovalo v České republice 13 statutárních měst (de facto se jím však stala i Praha, třebaže se tak oficiálně neoznačuje). Od 12. listopadu 2000 se jejich počet zvýšil o další 3 města na 16 (plus Praha). Od 1. ledna 2003 do 30. června 2006 existovalo v České republice 19 statutárních měst (plus Praha). Od 1. července 2006 se počet statutárních měst zvýšil o další 4 města. Od 1. ledna 2007 pouze Brno tvoří samostatný okres. Do 31. prosince 2006 tvořila samostatné okresy také města Ostrava a Plzeň, poté došlo – s platností od 1. ledna 2007 – k rozšíření „jejich“ okresů (Ostrava – Město a Plzeň – Město) o ty okolní obce, pro které tato města vykonávají státní správu jako obec s rozšířenou působností.²²

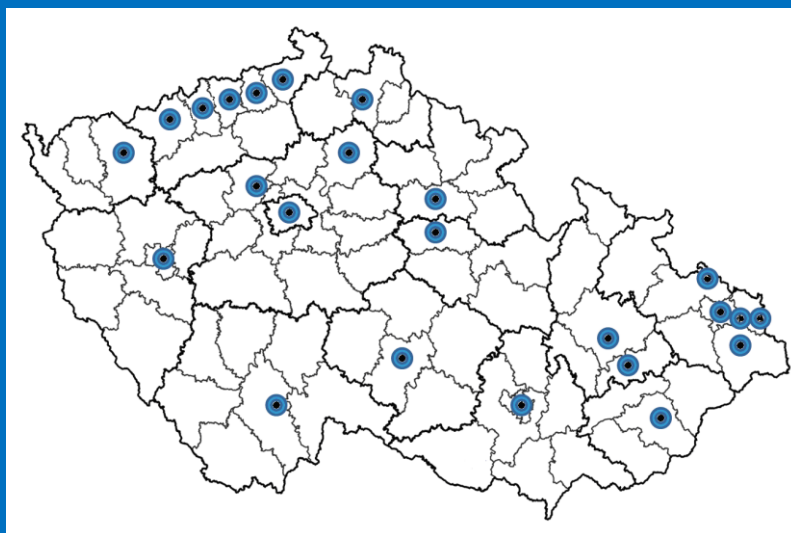
21 Statutární města v České republice v současnosti definuje zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

a doplnění. Ten přímo v § 4 uvádí taxativní výčet statutárních měst, který je – spolu s Hlavním městem Prahou – obsahem výše uvedené tabulky. Jejich statut vydává zastupitelstvo příslušného statutárního města ve formě obecně závazné vyhlášky.

22 Městský obvod územně členěného statutárního města je spravován zastupitelstvem městského obvodu; dalšími orgány městského obvodu jsou rada městského obvodu, starosta, úřad městského obvodu a zvláštní orgány městského obvodu. V současné době se na městské obvody člení Ostrava, Plzeň, Ústí nad Labem a Pardubice. Zvláštním případem je Liberec, kde byl vytýčen jen jeden městský obvod, Vratislavice nad Nisou, zbytek města je spravován přímo orgány města. Městská část územně členěného statutárního města je spravována zastupitelstvem městské části; dalšími orgány městské části jsou rada městské části, starosta, úřad městské části a zvláštní orgány městské části. V současnosti se na městské části člení Praha a Brno. Zvláštním případem je Opava, kde existuje osm okrajových městských částí, přičemž centrum města je spravováno orgány města přímo.

Tabulka a mapa: statutární města v České republice

kraj	město	charakteristika	počet obyvatel ²³
Hlavní město Praha	Hlavní město Praha	hlavní město s postavením kraje, sídlo jednoho externího kraje a dvou externích okresů	1 254 317
Středočeský kraj	Kladno	statutární město, sídlo okresu	69 938
	Mladá Boleslav	statutární město, sídlo okresu	44 750
Jihočeský kraj	České Budějovice	statutární město, sídlo kraje, sídlo okresu	94 865
Plzeňský kraj	Plzeň	statutární město, sídlo kraje, sídlo jednoho vlastního a dvou externích okresů	169 935
Karlovarský kraj	Karlovy Vary	statutární město, sídlo kraje, sídlo okresu	51 320
Ústecký kraj	Ústí nad Labem	statutární město, sídlo kraje, sídlo okresu	95 477
	Most (město)	statutární město, sídlo okresu	67 518
	Děčín	statutární město, sídlo okresu	52 260
	Teplice	statutární město, sídlo okresu	51 208
	Chomutov	statutární město, sídlo okresu	49 795
Liberecký kraj	Liberec	statutární město, sídlo kraje, sídlo okresu	101 625
Královéhradecký kraj	Hradec Králové	statutární město, sídlo kraje, sídlo okresu	94 493
Pardubický kraj	Pardubice	statutární město, sídlo kraje, sídlo okresu	90 778
Vysočina	Jihlava	statutární město, sídlo kraje, sídlo okresu	51 222
Jihomoravský kraj	Brno	statutární město, sídlo kraje, sídlo jednoho vlastního a jednoho externího okresu	371 399
Olomoucký kraj	Olomouc	statutární město, sídlo kraje, sídlo okresu	100 362
	Přerov	statutární město, sídlo okresu	46 254
Zlínský kraj	Zlín	statutární město, sídlo kraje, sídlo okresu	75 714
Moravskoslezský kraj	Ostrava	statutární město, sídlo kraje, sídlo okresu	306 006
	Havířov	statutární město ²⁴	82 896
	Karviná	statutární město, sídlo okresu	61 948
	Frýdek-Místek	statutární město, sídlo okresu	58 582
	Opava	statutární město, sídlo okresu	58 440
Česká republika	24 měst	-	3 501 102 33,37 % populace státu
Česká republika	6 měst s více než 100 000 obyvateli	-	2 303 644 21,96 % populace státu

23 S výjimkou Prahy, kde je údaj k datu 30. IX. 2010, se jedná o počet obyvatel k 31. XII. 2009.

Český statistický úřad: Obyvatelstvo <http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/obyvatelstvo_hu>.

24 Zřejmě jediný případ, kdy sídlem okresu není jeho nejlidnatější město. Havířov je nejlidnatější „neokresní“ město v České republice, leží v okrese Karviná.

2 Jaké jsou argumenty na podporu tohoto projektu?

Nejprve dejme v této souvislosti prostor těm, kdo nastíněnou perspektivu ustavení Metropolitní policie podporují, respektive na ní vidí převážně klady.

2.1 Dosažení větší míry bezpečí

- Přínosem změny bude údajně především zvýšení akceschopnosti jednotlivých složek v rámci pořádkové a dopravní agendy, respektive odbřemenění Policie České republiky od této agendy.
- Projekt představuje příležitost, jak zlepšit pohyb policejních hlídek v problémových lokalitách – například s ohledem na bezdomovce a narkomany (tento názor zastává mimo jiné primátor Mladé Boleslavi Raduan Nwelati).²⁵
- „Projekt Metropolitní policie může bezesporu zvýšit efektivitu policejní práce ve městě, dostat více policistů do ulic a tím přispět k nižší míře zejména pouliční kriminality v Praze“ (volební program Občanské demokratické strany, komunální volby 2010).²⁶
- „V ulicích by zůstalo více policistů. To by zároveň mělo omezit kriminalitu.“²⁷ „Ubylo by promlčených přestupků“ (Rudolf Blažek).²⁸
- Zřízením Metropolitní policie se může „... ušetřit na administraci a více strážců zákona by díky tomu mohlo být v terénu“ (někdejší ministr dopravy Vít Bárta).²⁹

2.2 Perspektiva odstranění duplicit mezi „státní“ a obecními policiemi

- Paralelní existence „státní“ a městské policie v řadě lokalit České republiky prý nabízí nekonečné množství duplicit a je ve finále neefektivní. Zřízení Metropolitní policie tak údajně pomůže odstranit řadu duplicit mezi „státní“ a obecními policiemi, například co se týče měření rychlosti.³⁰
- Projekt může „... prohloubit dosavadní spolupráci a odstranit dublování, například co se týče domlouvání činnosti motorizovaných hlídek v některých lokalitách“ (primátor Mladé Boleslavi Raduan Nwelati).³¹
- Po sloučení hlavních uniformovaných složek by se situace stala optikou veřejnosti údajně přehlednější a jednodušší v tom smyslu, že by již nebylo třeba při řešení konkrétních situací přemýšlet, zda spadají do působnosti policistů nebo strážníků.

25 Začíná ubývat policistů. Zvýší se kriminalita?; in: MFD, 19. VIII. 2010.

26 Komunální volby v Praze 2010: Městská policie <<http://wiki.aktualne.centrum.cz/komunalni-volby-v-praze-2010/mestska-police/>>.

27 Začíná ubývat policistů. Zvýší se kriminalita?; in: MFD, 19. VIII. 2010.

Johnova metropolitní policie. Budí obavy i očekávání, 20. VIII. 2010

<<http://www.parlamentnilisty.cz/vlada/172881.aspx>>.

Starosta řekne: Chyťte zloděje! "Měšťáci" se spojí s policisty; in: MFD, 17. VIII. 2010.

28 Praha, Plzeň i Ostrava chtějí mít jednu policii. Jako Londýn; in: MFD, 17. VIII. 2010.

29 Policejní ředitelé zkritizovali návrh vytvoření metropolitní policie; in: ČT Brno, 6. I. 2011

<<http://www.ct24.cz/regionalni/brno/111818-policejni-reditele-zkritizovali-navrh-vytvoreni-metropolitni-police/>>.

30 Komunální volby v Praze 2010: Městská policie <<http://wiki.aktualne.centrum.cz/komunalni-volby-v-praze-2010/mestska-police/>>.

31 Začíná ubývat policistů. Zvýší se kriminalita?; in: MFD, 19. VIII. 2010.

2.3 Perspektiva úspor z veřejných rozpočtů

- Taková změna bude znamenat údajně pouze minimální nároky na veřejné rozpočty, či spíše výrazné snížení finančních nákladů na zajišťování bezpečnosti v území.
- Může se jednat o možnost vyrovnat se se snižujícími se stavy policistů. „Pokud se budou propouštět policisté, odpovědnost za bezpečnost se přesune více na strážníky, kteří nemají dostatečné kompetence. Když se to sloučením vyřeší, pak to může pomoci“ (primátor Plzně Pavel Rödl).³²
- „Metropolitní policie pro města nad sto tisíc obyvatel je vynikající nápad. Vynikající pro dobu, kdy se má opravdu začít šetřit a přestat vyhazovat peníze daňových poplatníků. Méně policistů v ulicích? Ne! Klidně i více. Ale méně jejich šéfů, nadšéfů, ředitelů ... Sjednocení ... by pomohlo státnímu i obecním rozpočtům. Při slučování by určitě mohlo ubýt pár tučnějších platů a investic do budoucna.“³³

2.4 Argumenty, hovořící o větším vlivu obecní samosprávy na stanovování priorit bezpečnosti v rámci aglomerací

- "Vítám větší pravomoci měst v oblasti bezpečnosti občanů, jsem přesvědčen, že je to krok správným směrem. V 90. letech už tu byl podobný pokus, ale tehdejší zákony to neumožnily" (primátor Plzně Pavel Rödl).³⁴
- "Radnice je flexibilnější. Ví, kam posílat lidi, když je to potřeba. To teď policii chybí, protože je řízena centrálně a soustředí se na mnoho úkolů, které třeba pro dané město nejsou důležité. Policisté teď často nedělají celý den nic jiného, než že jezdí po vykradených garážích a sklepích, poté vyplní papíry a po čase případ odloží ..."³⁵
- Volání po vytvoření metropolitních policejních sborů údajně pouze vyslyšelo poptávku ze strany municipalit. „Ta poptávka by tady nebyla, kdyby státní policie dělala to, co dělat má, v nějakém rozsahu efektivitě. Tak se stalo, že měšťáci postupně dostávají čím dál více drobných pravomocí, ale nedochází k systémovým změnám ve vazbě na to, co dělá policie státní.“³⁶
- Pokud by výsledný útvar byl z velké části placen konkrétním městem, znamenalo by to údajně automaticky zvýšení jeho kvality: „Mohli bychom zvyšovat počty policistů, pokud bychom na to sehnali peníze, a mohli bychom také investovat do vybavení. Ušetřilo by se, protože by ubylo lidí v kancelářích a nemusela by se řešit dvojitá agenda jako teď“ (jeden z názorů, které zastává Rudolf Blažek respektive někdejší primátor Prahy, Pavel Bém).³⁷

32 Starosta řekne: Chyťte zloděje! "Měšťáci" se spojí s policisty; in: MFD, 17. VIII. 2010. Johnova metropolitní policie. Budí obavy i očekávání, 20. VIII. 2010
<<http://www.parlamentnilisty.cz/vlada/172881.aspx>>.

33 Metropolitní policie? Ano, ať zůstane to lepší z obou policií; in: MFD, 18. VIII. 2010.

34 Starosta řekne: Chyťte zloděje! "Měšťáci" se spojí s policisty; in: MFD, 17. VIII. 2010. Johnova metropolitní policie. Budí obavy i očekávání, 20. VIII. 2010

<<http://www.parlamentnilisty.cz/vlada/172881.aspx>>.

35 Starosta řekne: Chyťte zloděje! "Měšťáci" se spojí s policisty; in: MFD, 17. VIII. 2010.

36 Sytý modrý koncept; in: Euro, 18. XII. 2006.

37 Starosta řekne: Chyťte zloděje! "Měšťáci" se spojí s policisty; in: MFD, 17. VIII. 2010. Primátor chce zřídit metropolitní policii; in: Právo, 7. X. 2006.

- *„Pokud se mají sloučit dopravní, městské, pořádkové jednotky – proč ne? Pokud vznikne koherentní útvar, který bude umět zvládat roli „policie daného města“, tak co je na tom špatně? Tleskám!“³⁸*

³⁸ Johnova metropolitní policie. Budí obavy i očekávání; in: Parlamentní listy, 20. VIII. 2010 (diskuse, přispěvatel „Jarmil“) <<http://www.parlamentnilisty.cz/parlament/vlada/172881.aspx?diskuse>>.

2.5 Ukončení údajné „diskriminace“ strážníků

- Opakovaně je zdůrazňován podíl městských (obecních) policí na pochůzkové činnosti (a pořádkové službě vůbec) v rámci konkrétního města. „Devadesát procent pořádkové služby u nás zajišťuje městská policie. Možná by Metropolitní policie byla vhodná třeba ke sjednocení pravomocí, protože teď je mají obě složky různé“ (primátor Ostravy Petr Kajnar).³⁹
- Vytváření sborů Metropolitní policie by údajně pomohlo vyjasnit „podivnou nadřazenost“ Policie České republiky nad strážníky. „Proč musí každá svodka o zadržení zloděje v samoobsluze městskými policisty končit větou, že pachatel byl předán hlídce Policie České republiky? Copak strážníci by nedokázali takový rutinní případ náležitě "právně odbavit"? Určitě ano.“⁴⁰
- „Představa, podle které jsou strážníci „hloupí“ a policisté „elita“, je postavena na tom, že dříve, když strážníci neměli téměř žádné pravomoci, přijímali lidi i se základním vzděláním. Jenže zákon podmínky postupně zpřísnil. Nyní jsou fyzické i psychologické testy srovnatelné s testy pro policisty. I strážník už musí mít maturitu ... Strážníci však nadále nemohou například nahlížet do centrálního registru vozidel nebo evidence hledaných osob ... Strážník si ani nemůže zjistit, komu vůz patří. Městská policie nemůže řešit přestupky jinde než přímo na místě – pokud se jí to nepodaří třeba proto, že viník se nedostaví, pak musí přestupek předat správnímu úřadu. Správní úřady jsou pak zahlcené, nestíhají přestupky řešit a obrovské množství se jich promlčí. Nově by je mohla ihned řešit Metropolitní policie.“⁴¹ „Metropolitní policisté by tak už například po zadržení zloděje v obchodě nemuseli volat republikové policisty, ale celou záležitost by s ním dotáhli sami.“⁴² „Příslušníci nově vytvořené Metropolitní policie budou disponovat přístupem do všech databází, rejstříků a evidencí. Přes ně najdou všechny údaje o veřejných budovách, ulicích či o pohotovosti nemocnic.“⁴³

2.6 Tento model se údajně osvědčil v zahraničí

- „Koncept metropolitní policie je vyzkoušen v řadě evropských a mimoevropských měst a je založen na silnější pozici metropolitní, městské policie řízené samosprávou“ (někdejší primátor Prahy, Pavel Bém).⁴⁴

39 Starosta řekne: Chyťte zloděje! "Měšťáci" se spojí s policisty; in: MFD, 17. VIII. 2010.

40 Metropolitní policie? Ano, ať zůstane to lepší z obou policí; in: MFD, 18. VIII. 2010.

41 Starosta řekne: Chyťte zloděje! "Měšťáci" se spojí s policisty; in: MFD, 17. VIII. 2010.

42 Začíná ubývat policistů. Zvýší se kriminalita?; in: MFD, 19. VIII. 2010.

43 Londýnská Met je elita. Říká se jim familiárně bobíci; in: MFD, 17. VIII. 2010.

44 Sytější modrý koncept; in: Euro, 18. XII. 2006.

3 Jaké jsou názory kritiků?

Následující pasáž parafrázuje postoje, které s vizí tzv. „Metropolitní policie“ nesouhlasí, respektive v souvislosti s tímto projektem požadují dovysvětlit celou řadu skutečností.

3.1 Nevyjasněnost některých aspektů projektu

- Je třeba, aby autoři návrhu odpověděli na řadu otázek, které se sledovaným konceptem souvisí. **Není například zřejmé, kdo uhradí náklady spojené se zřízením** (personální a technické vybavení) a provozem jedné či více Metropolitních policí – zda by to byla obec, nebo stát, nebo by oba tyto aktéři hradili poměrnou část založenou podílem úkolů v samostatné nebo přenesené působnosti. S tím souvisí i nezbytná změna filosofie uvolňování finančních prostředků pro potřebu tohoto orgánu, tedy změna rozpočtových pravidel.
- **Stejně tak není zřejmé, kdo by byl příjemcem blokových pokut, vybraných příslušníky Metropolitní policie:** stát nebo obec, nebo obě instituce – opět je třeba přijmout politické rozhodnutí o změně filosofie rozpočtových pravidel a rozpočtové skladby nákladů/výdajů/zisků Metropolitní policie.

3.2 Hybridnost navrhovaného řešení

- Pokud vybrané obce budou muset ze zákona zřídit Metropolitní policie, je **obtížně představitelné, aby vedle sebe na území jedné obce existovaly tři bezpečnostní sbory** (Policie České republiky, Metropolitní policie, obecní policie). To by zřejmě znamenalo, že stávající obecní policie budou místními zastupitelstvy zrušeny a hmotné prostředky nutné pro jejich chod převedeny do rozpočtu Metropolitní policie. Příslušné útvary služby pořádkové respektive dopravní Policie České republiky budou také zrušeny (nebo velmi zeštíhleny) a proběhne delimitace jejich majetku a osob ve prospěch Metropolitní policie (tedy subjektu „na půli cesty“ mezi obcí a státem)?
- *„Údajná hlavní výhoda jednotného velení nad metropolitní policií patrně vychází z domněnky, že Policie České republiky nemá jednotné vedení a každý policista si dělá, co chce. Je tedy nutné zřídit velení nad nově vzniklým subjektem, další velení bude nad zbytkem policie – jednota vedle jednoty.“⁴⁵*
- Není zřejmé, **jak by byla řešena otázka šetření a prověřování tzv. méně závažné kriminality**, kterou dnes řeší (fáze do zahájení trestního stíhání, tedy sdělení obvinění tzv. „prověřování“) uniformované služby Policie České republiky (konkrétně zde služba pořádkové policie a služba dopravní policie). Pokud by tuto agendu i s těmito službami převzala Metropolitní policie, dotčené obce by (na rozdíl od obcí ostatních) získaly obrovský vliv nejenom v trestním řízení, včetně přístupu k nejruznějším citlivým informacím. Zároveň hrozí, že by v tomto modelu ne vždy zbyl dostatek času a prostoru na zabezpečování „klasických“ místních záležitostí veřejného pořádku. Pokud by tato agenda naopak s pořádkovou a dopravní policií na Metropolitní policii

⁴⁵ Štěpánek, M., Metropolitní policie – další úlet

<<http://www.specnaz.cz/forum/viewtopic.php?t=3068&start=125&sid=ecbb3dc177c677e69647889aaf99f53d>>.

nepřešla, znamenalo by to – zřejmě – **nový úkol pro službu kriminální policie**

a vyšetřování. To by vedlo k budto k potřebě navýšit markantně její početní stavy (nebo ke kolapsu této služby).

- Není zřejmé, proč by Metropolitní policie musely být zřizovány pouze v obcích nad 100 000 obyvatel (nebo pouze ve statutárních obcích). V České republice totiž existují lokality, byť s mnohem menším počtem obyvatel, kde je nápad zjištěné trestné činnosti na obyvatele mnohem vyšší. Proč tedy není – namísto počtu obyvatel – zvoleno kritérium zátěže kriminalitou v konkrétní obci?
- Pokud vyjdeme z údajů pro šest obcí s více než 100 000 obyvateli (kde dnes slouží zhruba 3 700 strážníků, 2 700 příslušníků služby pořádkové policie a 880 příslušníků služby dopravní policie), představoval by tento model vytvoření šesti nových „metropolitních“ bezpečnostních sborů se zhruba 7 300 příslušníky. Kvůli šesti největším městům země by se nesystémově narušila koncepce zajišťování vnitřní bezpečnosti v celé zemi.
- Zaznívají dokonce názory, které koncept Metropolitní policie chápou jako „... větší nebezpečí než snižování platů anebo stavů policie stávající.“⁴⁶

3.3 Možná zneužitelnost sborů ze strany města (radnice)

- Existují rovněž názory, že dalším důvodem požadavku na zřízení Metropolitní policie je získání nadstavby k politické moci. *„Kdo by mohl dávat metropolitní policii úkoly? Metropolitní policii by řídil ředitel, který by zřejmě spadl pod krajského policejního ředitele, ale úkolovat by ho mohl také přímo primátor.“*⁴⁷ Přitom není nouze o vysloveně emotivní vyjádření: *„Ten kdo řídí takový sbor tu moc nepochybně má, obzvlášť když se nemusí (na rozdíl od dnešního lokálního policejního vedení) nikomu od voleb do voleb zodpovídat. Kdo si dá práci s vyhledáváním, najde stovky případů zneužití městských policií starosty. Na politika není takřka žádný požadavek, může být trestaný, nevzdělaný ... a řídit policii?“*⁴⁸ Veřejnosti je adresováno mimo jiné i následující varování: *„Teď teprve poznají jak chutná arogance moci a to bez dovolání. Specializované složky policie bude řídit člen obecního zastupitelstva se základní školou a jeho prioritou bude, aby ho nikdo neotravoval, když parkuje v zákazu zastavení.“*⁴⁹
- Nemalá skupina názorů rovněž tomuto konceptu podsouvá pouze mechanické rozšíření řad městských policií, koncipovaných pouze jako „výběrčí pokut“: *„Chtějí jen další tři tisíce maníků, které by mohli postavit na ulici s chlebníčkem po boku a kteří budou vybírat prachy pro městskou pokladničku ... Jde o pokus o privatizaci policie. Komu by šly peníze z pokut tohoto patvaru? Spojením se státní policií získá městská policie oprávnění a technické prostředky, které jí mohou být ve zvýšení ziskovosti významné*

46 Samé fámy, nebo na každém šprochu pravdy trochu?, 2. VII. 2010; in: Policie.cz <<http://www.policista.cz/komunita/club/2061/>> (diskuse, příspěvatel „Našeptávač“).

47 Starosta řekne: Chyťte zloděje! "Měšťáci" se spojí s policisty; in: MFD, 17. VIII. 2010.

48 Samé fámy, nebo na každém šprochu pravdy trochu?, 2. VII. 2010; in: Policie.cz <<http://www.policista.cz/komunita/club/2061/>> (diskuse, příspěvatel „Našeptávač“).

49 Johnova metropolitní policie. Budí obavy i očekávání; in: Parlamentní listy, 20. VIII. 2010 <<http://www.parlamentnilisty.cz/parlament/vlada/172881.aspx?diskuse>> (diskuse, příspěvatel „Brutus“).

*pomocť. Metropolitní policie se tedy bude chovat ekonomicky, nikoliv s ohledem na vývoj bezpečnostní situace.*⁵⁰

3.4 Argumenty, o údajné nesouměřitelnosti kvalifikačních předpokladů pro funkci policisty a strážníka

- Otevřenou otázkou zůstává, že pokud by ředitel konkrétního sboru Metropolitní policie „spadal“ pod krajského ředitele Policie České republiky, „... **kým by tento ředitel a vlastně i příslušníci Metropolitních policií byli? Byli by příslušníky ozbrojeného bezpečnostního sboru dle zákona o služebním poměru – anebo by byli zaměstnanci města?**“⁵¹
- Současné rozdíly mezi oběma sbory se dotýkají celé řady aspektů: mzdy, kompetence, agenda (náplň činnosti), hodnosti, výsluhy (jak by byly vysoké a kdo by je hradil), pracovněprávní úpravy (strážníci jsou v pracovním poměru podle zákoníku práce, policisté jsou ve služebním poměru podle služebního zákona), výcvik a vzdělávání, přijímací procedury (k obecní policii může nastoupit uchazeč od 21 let věku, zatímco k Policii České republiky lze nastoupit už v 18 letech), kariérní postup (mohl by například příslušník Metropolitní policie následně přímo přejít do řad kriminální policie?). Nová úprava by tedy představovala nutnost mnoha dalších dopřesnění (na tyto skutečnosti upozorňují – mimo jiné – i Nezávislé policejní odbory).⁵²
- Přehlédnout nelze ani propastné rozdíly mezi jednotlivými obecními policiemi. Zdaleka ne všichni strážníci by byli zřejmě schopni plnit elementární požadavky, kladené na „státní“ policisty (řada z nich postrádá středoškolské vzdělání zakončené maturitou – požadované od 1. ledna 2009 zákonem o obecní policii, a musí tento požadavek splnit do roku 2016). To vyvolává i ironické poznámky typu „*Možná že bude stačit poté základní škola a 15 let a umět ovládat jízdní kolo. Zase to bude jenom o snížení kvality policistů na úkor jejich počtu.*“⁵³

3.5 Argumenty, hovořící o tom, že se údajně jedná o snahu státu zbavit se zodpovědnosti

- V této souvislosti je možné narazit na řadu podezřívavých komentářů: „*Není to trik ministra vnitra, jak ušetřit další miliardy?*“⁵⁴ ... „*Stát se chce zbavit veškeré odpovědnosti, kterou je povinován občanovi a pokouší se převést veřejnou*

50 Samé fámy, nebo na každém šprochu pravdy trochu?, 2. VII. 2010; in: Policie.cz <<http://www.policista.cz/komunita/club/2061/>> (diskuse, příspěvatel „Našeptávač“).

51 Primátoři brzy dostanou novou zbraň: metropolitní policii; in: iDnes, 17. VIII. 2010 <http://zpravy.idnes.cz/primatori-brzy-dostanou-novou-zbran-metropolitni-policii-po1-domaci.asp?c=a100817_1434181_domaci_hv>.

52 Štěpánek, M., Metropolitní policie – další úlet <<http://www.specnaz.cz/forum/viewtopic.php?t=3068&start=125&sid=ecbb3dc177c677e69647889aaf99f53d>>. Primátoři brzy dostanou novou zbraň: metropolitní policii; in: iDnes, 17. VIII. 2010 <http://zpravy.idnes.cz/primatori-brzy-dostanou-novou-zbran-metropolitni-policii-po1-domaci.asp?c=a100817_1434181_domaci_hv>.

Začíná ubývat policistů. Zvýší se kriminalita?; in: MFD, 19. VIII. 2010.

Starosta řekne: Chyťte zloděje! "Měšťáci" se spojí s policisty; in: MFD, 17. VIII. 2010.

53 Samé fámy, nebo na každém šprochu pravdy trochu?, 2. VII. 2010; in: Policie.cz (diskuse) <<http://www.policista.cz/komunita/club/2061/>>.

54 Johnova metropolitní policie. Budí obavy i očekávání; in: Parlamentní listy, 20. VIII. 2010 <<http://www.parlamentnilisty.cz/vlada/172881.aspx>>.

*službu na kohokoli, aby měl volné ruce a mohl se starat jen o výběr daní a jejich přelévání do "zájmových zakázek". Ted' už jen se zbavit armády (proč neustanovit domobranu které by velel starosta s prvním konšelem) a státní lékařství převést pod obecní babky kořenářky a tak dále. Tak nějak čím díl víc nevidím důvod existence státu ... postačí nám volné sdružení obyvatel české kotliny.*⁵⁵

- „Vnímám to jako snahu ... na redukci policistů ve služebním poměru a převádění kompetencí ze státu na města. Navíc kdo to bude platit, kdo tomu bude veleť? Náš rozpočet už je tak dost nafouknutý“ (primátor Brna Roman Onderka).⁵⁶
- „Metropolitní policii by platila města ze svých rozpočtů. Kontrolu nad jejich činností by ale neměla. To se městům nebude líbit“ (předseda Asociace ředitelů městských a obecních policí a náčelník Městské policie Pardubice, Petr Kváš).⁵⁷

3.6 Argumenty, hovořící o tom, že bezpečnost v území by mohla poklesnout, protože by nikdo nevykonával činnosti, které by nebyly „prioritou města“

- Jestliže by Metropolitní policie odpovídala za veškeré místní záležitosti veřejného pořádku, tak je také nutné zamyslet se nad tím, co jsou vlastně místní záležitosti veřejného pořádku, protože tento pojem zatím není jednoznačně definován.⁵⁸ Tato úvaha může skončit tak, že se tímto pojmem rozumí **záležitosti veřejného pořádku na teritoriu obce**. „Kdo by ale v tomto případě zakročoval proti narušení veřejného pořádku v souvislosti například s konáním sportovních utkání, nebo kdo by zakročoval proti hromadnému narušení veřejného pořádku v souvislosti s konáním nepovolených shromáždění? Kdo by zřizoval pořádkové jednotky či antikonfliktní týmy, kdo by v rámci těchto opatření využíval operativně pátrací prostředky?“⁵⁹
- Komentován je i v předchozí pasáži uvedený protínázor, že „radnice je flexibilnější a ví, kam posílat lidi, když je to potřeba ... to ted' policii chybí, protože je řízena centrálně a soustředí se na mnoho úkolů, které třeba pro dané město nejsou důležité.“ Z toho může vzniknout dojem, že **úkoly Policie České republiky v jiné oblasti než ochraně veřejného pořádku nejsou příliš důležité** a „... vyšetřování trestné činnosti je za obzorem zájmu daného města.“⁶⁰

55 Johnova metropolitní policie. Budí obavy i očekávání; in: Parlamentní listy, 20. VIII. 2010 (diskuse, přispěvatel „Bob“)

<<http://www.parlamentnilisty.cz/parlament/vlada/172881.aspx?diskuse>>.

56 Johnova metropolitní policie. Budí obavy i očekávání; in: Parlamentní listy, 20. VIII. 2010

<<http://www.parlamentnilisty.cz/vlada/172881.aspx>>.

57 Policejní ředitelé zkritizovali návrh vytvoření metropolitní policie; in: ČT Brno, 6. I. 2011.

<<http://www.ct24.cz/regionalni/brno/111818-policejni-reditele-zkritizovali-navrh-vytvoreni-metropolitni-policie/>>.

58 Brázda, J. Je „Metropolitní policie“ řešením pro Prahu?; in: Bezpečnostní teorie a praxe, 3/2008, str. 83-85.

59 Zámek, D., Metropolitní policie – více otázek nežli odpovědí <http://bezpecnostni-sbory.wbs.cz/clanky/4-2010/metropolitni_policie-_vice_otazek_nezli_odpovedi.htm>.

60 Zámek, D., Metropolitní policie – více otázek nežli odpovědí <http://bezpecnostni-sbory.wbs.cz/clanky/4-2010/metropolitni_policie-_vice_otazek_nezli_odpovedi.htm>.

Štěpánek, M., Metropolitní policie – další úlet

<<http://www.specnaz.cz/forum/viewtopic.php?t=3068&start=125&sid=ecbb3dc177c677e69647889aaf99f53d>>.

- Strážníci neplní jen úlohu pořádkové policie. „*Vykonávají i řadu preventivních akcí. Hlídkají i městské objekty. Dělala by to Metropolitní policie?*“ (primátor Kladna, Daniel Jiránek).⁶¹

3.7 Názor, že takový projekt postrádá v Evropě (ve světě) obdobu

- Koncept Metropolitní policie, tak jak je navrhována, zřejmě **postrádá v kontinentální Evropě obdobu**. V desítkách, možná dokonce stovkách velkých evropských měst žádná takto koncipovaná bezpečnostní složka neexistuje.⁶² Zaznívá dokonce názor, že „... *pokud se obrátíme do zahraničí s podobným právním systémem či územním uspořádáním, tak nikde není takový navrhovaný model řízení Komunální policie.*“⁶³ Tento model by znamenal příklon k modelu ingerence samosprávy do záležitostí, které jsou v Evropě tradičně vyhrazeny státu, a to dokonce nesystémově pouze v několika vybraných městech republiky.
- Není vhodné zavádět třetí policejní složku v době, kdy v okolních zemích je trend zpravidla naprosto opačný. Tento krok je v přímém rozporu s mezinárodními trendy. Zahraniční policisté České republiky údajně „... *závidí unitární uspořádání a jednotné velení celého bezpečnostního sboru.*“⁶⁴
- Celý trend se jeví být proti – na kontinentě zřejmě převažujícímu názoru – že policejní činnosti je třeba co nejvíce oddělit od místních samospráv, a to především manažersky a finančně (aby nedocházelo k politickému ovlivňování policejních sborů).⁶⁵
- Nechybí ani emotivní vyjádření typu „*Metropolitní policie je výmysl lidí, kteří prostě nejsou schopni najít řešení pro současnou policii. Aby dokázali svou důležitost a nenahraditelnost místa, utíkají od problémů a vymýšlejí něco co funguje někde jinde a to v aglomeracích, které jsou velké jak naše republika a rozdíl tam mezi metropolitní policií a naší státní je jenom v názvu.*“⁶⁶

3.8 Argumenty, hovořící o tom, že podobných výsledků je (snáze, rychleji, levněji, efektivněji a beze změny legislativy) možné dosáhnout jinými cestami

- Stačilo by spíše zefektivnit existující nástroje pro spolupráci mezi oběma stěžejními bezpečnostními sbory. „*Již dnes, na všech stupních řízení, funguje spolupráce mezi samosprávami a policejními útvary. Pokud by však tato spolupráce měla být vyměněna za „úkolování“ ze strany města, šlo by*

Primátoři brzy dostanou novou zbraň: metropolitní policii; in: iDnes, 17. VIII. 2010
<http://zpravy.idnes.cz/primatori-brzy-dostanou-novou-zbran-metropolitni-policii-po1-domaci.asp?c=a100817_1434181_domaci_hv>.

61 Začíná ubývat policistů. Zvýší se kriminalita?; in: MFD, 19. VIII. 2010.

62 Bruník, R., Fórum čtenářů: Metropolitní policie může být loutkou politiků; in: MFD, 19. VIII. 2010.

63 Primátoři brzy dostanou novou zbraň: metropolitní policii; in: iDnes, 17. VIII. 2010
<http://zpravy.idnes.cz/primatori-brzy-dostanou-novou-zbran-metropolitni-policii-po1-domaci.asp?c=a100817_1434181_domaci_hv>.

64 Samé fámy, nebo na každém šprochu pravdy trochu?; 2. VII. 2010; in: Policie.cz (diskuse)
<<http://www.policista.cz/komunita/club/2061/>>.

65 Bruník, R., Fórum čtenářů: Metropolitní policie může být loutkou politiků; in: MFD, 19. VIII. 2010.

66 Samé fámy, nebo na každém šprochu pravdy trochu?; 2. VII. 2010; in: Policie.cz (diskuse)
<<http://www.policista.cz/komunita/club/2061/>>.

*jednoznačně o krok zpátky.*⁶⁷ Na místě je co nejefektivnější **využívání koordinačních dohod**⁶⁸ podle § 16 zákona o Policii České republiky (rozdělení věcné a místní působnosti mezi Policií České republiky a obecní policií na území obce, která zřídila obecní policii, vzájemné sdílení, zapůjčování či pronájem technických zařízení, výstroje obou institucí, využívání darů od obcí určených pro Policii České republiky v daném místě a podobně) (tento názor zastává například Roman Onderka, primátor Brna).⁶⁹

- Logičtější by bylo vymezení přesných kompetencí mezi obecní (městskou) a „státní“ policií. *„Vzhledem k tomu, za jakým účelem byla městská policie zřízena, bylo by spíše namístě předat jí kompletní přestupkovou agendu, čímž by se ulehčilo státní policii, která by získala prostor pro činnost v boji proti závažnější kriminalitě.“*⁷⁰
- S pobavením bývá komentován častý názor, že Metropolitní policie nemusela „tolik papírovat.“ Změna tohoto typu by musela být provedena změnou zákonů. *„... a pak je jedno, jestli to bude dělat Petr nebo Pavel, to je o nastavení činnosti.“*⁷¹ *„Možná bude víc lidí v ulicích, ale papírování neubude.“*⁷²

4 Co si to tom všem myslí obce?

Aby se tuto otázku podařilo rozřešit, nezbyvalo Ministerstvu vnitra než zahájit rozpravu se širokým záběrem potenciálních partnerů. Z těchto důvodů byli (formou Dotazníku) kontaktováni starostové a primátoři obcí, které zřídily obecní policii (dopisem ministra vnitra ze dne 13. prosince 2010 byli požádáni, aby se k vybraným problematikám do 14. ledna 2011 písemně vyjádřili). Zároveň byl v obdobném duchu osloven Svaz měst a obcí České republiky, který do určité míry zastřešuje činnost těchto subjektů. Své odpovědi zaslalo 195 z 353 oslovených obcí. Vedle těchto obcí se k otázkám zahrnutým do dotazníku vyjádřil též Svaz měst a obcí a Kolegium ředitelů městských policií statutárních měst a Hlavního města Prahy. Zmíněný Dotazník – mimo jiné – obsahoval tyto otázky:⁷³

67 Bruník, R., Fórum čtenářů: Metropolitní policie může být loutkou politiků; in: MFD, 19. VIII. 2010.

68 Harazin, L.; Krulík, O.; Nováková, J., Koordinační dohody mezi Policií České republiky a obcemi: Co od nich očekávat?, Sborník z Mezinárodní konference International Conference of Crisis Management in Public and Private Sector, Universita Tomáše Bati, Uherské Hradiště 23. – 24. června 2011, ISBN 978-80-7454-027-1 <<http://www.v4.flkr.utb.cz>>.

Harazin, L.; Krulík, O.; Nováková, J., Koordinační dohody mezi Policií České republiky a obecními zastupitelstvy – jeden z aspektů reformních aktivit souvisejících s výkonem policejní práce v České republice, 16. mezinárodní vědecká konference „Riešenie krízových situácií v špecifickom prostredí“, Fakulta špeciálneho inžinierstva Žilinskej univerzity, Žilina, 1. - 2. jún 2011, bez ISBN <http://fsi.uniza.sk/kkm/files/konferencie/rks%202011/pozvanka_rks_2011.pdf>.

69 Metropolitní policie? Ano, ať zůstane to lepší z obou policií; in: MFD, 18. VIII. 2010.

Zastánci konceptu Metropolitní policie naopak argumentují tím, že **koordinační dohody je třeba chápat jako předstupeň vybudování sborů Metropolitní policie!** Viz například: Blažek, R., Město razantně zakročí proti kapsářům a dealerům drog, 24. VIII. 2010

<http://www.rudolf-blazek.cz/cs/media/tiskove_zpravy/971-mesto-razantne-zakroci-proti-kapsarum-a-dealerum-drog>.

70 Co navrhuje koaliční smlouva; in: Haló noviny, 11. VIII. 2010.

71 Samé fámy, nebo na každém šprochu pravdy trochu?, 2. VII. 2010; in: Policie.cz (diskuse)

<<http://www.policista.cz/komunita/club/2061/>>.

72 Začíná ubývat policistů. Zvýší se kriminalita?; in: MFD, 19. VIII. 2010.

73 Kromě oslovení samospráv se Ministerstvo vnitra již v září 2010 s podobnými dotazy obrátilo na tehdejšího policejního prezidenta (oblast vzájemného vztahu „státní“ a obecní policie; funkčnost právních nástrojů jejich vzájemné součinnosti). **V reakci na tento dotaz poskytlo Policejní prezidium České republiky poměrně**

- „8: Jaký je váš názor na zřízení tzv. Metropolitní policie, která by ve vybraných obcích spojila materiálně, technicky i personálně výkon činnosti některých složek/služeb Policie České republiky s působností obce/obecní policie na daném úseku? ...
- 10: Měl by být zřizovatelem Metropolitní policie stát nebo obec a komu z těchto subjektů by měla být Metropolitní policie podřízena?
- 11: Jakým zákonem by se měly řídit vzájemné vztahy pracovníků Metropolitní policie a zaměstnavatele (státu/obce)?
- 12: Jakým způsobem by měly být stanoveny působnost a pravomoc Metropolitní policie ve srovnání s působností a pravomocemi současné obecní policie a vybraných služeb Policie České republiky?
- 13: Pokud by zřizovatelem Metropolitní policie byla obec, jste připraveni platit náklady spojené se vznikem a provozem Metropolitní policie?“

Při maximálním zjednodušení celé problematiky je možné reakce obcí a dalších subjektů shrnout následujícím způsobem:⁷⁴

- **Pro zřízení metropolitní policie se (v obecné rovině) vyslovilo pouze 14 z celkem 195 obcí,** které zaslaly svá vyjádření (mezi nimi bylo jen jedno statutární město).
- S výjimkou Hlavního města Prahy a jednoho dalšího statutárního města žádná obec model Metropolitní policie sama pro sebe nepožadovala.
- Zbývající odpovědi byly k vizi tzv. Metropolitní policie v nadpoloviční většině odmítavé (zbytek obcí se odmítl k tématu vyjádřit, zejména s ohledem na nedostatek informací o celém projektu).
- Většina obcí namísto takto dalekosáhlých změn spíše zvolit cestu odběremenění současných policistů od administrativní práce a celkové „zpružnění“ výkonu jejich činnosti (v souvislosti s místními prioritami veřejného pořádku).
- Představitelé obcí rovněž opakovaně volali po možnosti dílčího „úkolování“ Policie České republiky ze strany samospráv (bez toho, aby se kdekoli nuceně rušily sbory obecní policie).
- Většina obcí celkově konstatuje, že **model Metropolitní policie, alespoň tak, jak je nyní presentován, by v zásadě nebyl realizovatelný** (přinejmenším z důvodu ekonomické náročnosti a malé-neprůkazné přidané hodnoty).

detailní odpovědi zhodnocující uvedené problematiky, kriticky se vymezující právě vůči možnosti zřídit Metropolitní policii. Policie České republiky se v této souvislosti navíc vyslovila ve prospěch dalšího rozvoje nástrojů vzájemné součinnosti s obcemi a obecními policiemi (mimo jiné například v podobě **zřizování služeb Policie České republiky a obecní policie ve stejných budovách**, společné plánování nasazení sil a prostředků atd.), například za využití **institutu koordinačních dohod** dle § 16 zákona o Policii České republiky. Ministerstvo vnitra vycházelo při Analýze navíc ze své dlouhodobé průběžné činnosti v dané oblasti (periodické ověřování kvalifikačních předpokladů strážníků obecní policie formou zkoušky odborných předpokladů, výkon dozoru ve vymezených případech, projednávání určitých správních deliktů obcí ve vztahu k jimi zřízeným obecním policiím, jakož i z další průběžné analytické činnosti).

⁷⁴ Analýza možného zefektivnění systému ochrany veřejného pořádku a bezpečnosti na místní úrovni a vzájemného vztahu Policie České republiky a místní samosprávy, Ministerstvo vnitra, odbor bezpečnostní politiky, Praha 2011.

Více než 40 % zaslaných odpovědí v určité míře vychází ze stanoviska zaslaného Kolegiem ředitelů městských policií statutárních měst a Hlavního města Prahy (KŘMP).

Náklady na celý projekt by byly zřejmě vysoké, jen co se týče materiálních aspektů (uniformy, označení vozidel, slučování služeben).

- Zřetelné byly obavy, že tento model by se nuceně uplatnil nejen na obce, které si ho přejí, ale i na ty, které dávají přednost zachování dnešního stavu.
- Celý projekt je možné chápat jako **významný zásah do ústavního práva obcí na samosprávu**. Vznikly by dvě úrovně obcí – v lidnatějších by vedle Policie České republiky fungovala Metropolitní policie (za předpokladu zániku obecních policií), v menších policie obecní nebo žádná.
- Obce připouštěly, že zřizovatelem sborů Metropolitní policie by byla obec, přičemž náklady na činnost tohoto tělesa by byly hrazeny společně obcí a státem podle obdobného klíče, jaký představuje příspěvek státu na výkon přenesené působnosti státu ze strany obcí s rozšířenou působností (s pověřeným obecním úřadem).
- Uskutečnění projektu by vyžadovalo vydání zcela nového zákona, který by ve vztahu k obcím (větším městům) nahradil stávající zákon o obecní policii, a zároveň i výraznou novelizaci zákona o Policii České republiky.
- **Nelze jednoznačně tvrdit, že by zřízení Metropolitní policie znamenalo zefektivnění zajišťování činností v oblasti veřejného pořádku a bezpečnosti.**⁷⁵ Vznik další samostatné bezpečnostní složky by stávající bezpečnostní systém dále zneprůhlednil (co se týče pravomocí, kompetencí, kontroly a podřízenosti).

Hlavní město Praha se ve své odpovědi de facto nepřiklonilo k přijetí výše uvedené „vládní“ vize (**„jednotné“ Metropolitní policie**), ale navrhlo speciální úpravu jen ve vztahu k Městské policii Hlavního města Prahy. Postoj Prahy je možné pracovníčně nazvat **„Municipální metropolitní policie“**. V praxi se jedná zejména o pestrou paletu návrhů pro posílení Městské policie Hlavního města Prahy (nebo obecních policií celkově).

Pravomoci a působnost Policie České republiky by v této variantě byly zachovány, pouze by mohla být její činnost v reakci na větší pravomoci Municipální metropolitní policie organizačně (tedy fakticky, nikoli nutně legislativně) oproti dnešnímu stavu redukována, neboť dané úkoly by byly zabezpečovány Municipální metropolitní policií.⁷⁶

75 Problematikou počtu policejních sborů, jejich paralelním působením a otázkou vhodnosti jejich slučování a centralizace se poněkud v odlišné rovině (územní působnost), se zabývala též nositelka Nobelovy ceny za ekonomii za rok 2009, paní Elinor Ostrom. Ta dlouhodobým empirickým výzkumem dospěla k názoru, že efektivita činnosti policejních sil a míra spokojenosti jejich klientů (veřejnosti), je optimální při vyšším počtu menších „policejních agentur“ (mezi které lze zahrnovat i sbory obecních policií), které účelně spolupracují s větším (co se týče personálu, územní působnosti a pravomocí) sborem (do této definice spadá i Policie České republiky).

Ostrom, E., The Danger of Self-Evident Truths; in: Political Science & Politics, March 2000, s. 33-44
<<http://www.apsanet.org/imgtest/dangerself-evident-ostrom.pdf>>.

McGinnis, M. (ed.), Polycentricity and Local Public Economies: Readings from the Workshop in Political Tudory and Policy Analysis, University of Michigan Press 1999.

76 Hlavní město Praha zaslalo Ministerstvu vnitra tento návrh včetně důvodové zprávy v rámci své odpovědi na Dotazník. Navržený název předpisu je „zákon o Městské policii hlavního města Prahy a o změně některých dalších zákonů (zákon o Metropolitní policii)“. Policie České republiky v této souvislosti uvedla, že takováto úprava by zároveň mohla posloužit vyšší míře koordinace a kooperace sborů obecní policie s Policií České republiky. Policie České republiky ve svém paralelním vyjádření nevyloučila možnost, že obecním policiím ve velkých městech by se mohlo dostat speciální právní úpravy. Přitom však považuje za nezbytně nutné zachovat (tedy neomezovat) stávající rozsah pravomocí Policie České republiky (na území těchto měst).

Ministerstvo vnitra v této souvislosti téma uzavírá s tím, že ... „**V současné době, jakož i v krátkodobém a přinejmenším též střednědobém výhledu je třeba možnost zřizování Metropolitních policíí, ať již v podobě spojení stávajících městských policíí se službou pořádkové a službou dopravní policie Policie České republiky, či v podobě výraznějšího posilování pravomocí toliko vybraných městských policíí v největších městech, odmítnout.**

Jako přijatelná se nejeví ani myšlenka omezení zavedení metropolitní policie pouze na Hlavní město Prahu ... Zřízení Metropolitní policie lze v současných podmínkách hodnotit jako zcela nevhodné, a to v jakékoli z uvedených variant. Model jednotné metropolitní policie ... se ukazuje být značně problematický jak z hlediska ústavněprávního, tak v rovině běžných zákonů (hlavně úprava působnosti a vztahy jednotlivých složek státní moci navzájem). V rozhodující míře je tento koncept a náklady na něj též ekonomicky neospravedlnitelný z hlediska nejistých přínosů pro oblast veřejného pořádku a bezpečnosti

a ohrožení funkčnosti Policie České republiky především v oblasti trestního řízení (zvláště pak v ohledu na trestnou činnost v současnosti řešenou službou pořádkové policie). Jako riziková se jeví také možnost přílišné ingerence zřizovatelského subjektu (ať již by jím byl stát či obec) do chodu a činnosti případné jednotné Metropolitní policie. Obdobné riziko je v současném systému do značné míry eliminováno jistou rovnováhou v zabezpečování veřejného pořádku a bezpečnosti státem (Policíí České republiky) na jedné a obcemi (obecními policiemi) na druhé straně.

Alternativní model spočívající v neproporcionálním posilování kompetencí městských policíí toliko v několika největších městech (popřípadě jen v hlavním městě Praze) **je neobhajitelný z hlediska rovného ústavního práva na samosprávu a značně nepraktický z hlediska vzniku nestandardních kolizí mezi působnostmi takovýchto metropolitních policíí a Policie České republiky.“**

Závěr

Z předchozího textu je zřejmé, že celý projekt Metropolitní policie vyvolává mnoho vášní – do značné části i proto, že o něm kolují jen velmi nejasné a vzájemně si protirečící informace. I tento článek přitom rovněž klade více otázek, než poskytuje odpovědi. Podle současného (červenec 2011) stavu věcí je třeba konstatovat, že opozice a výhrady vůči takovému modelu jsou nepřehlédnutelné a spíše převažující. Situace, kdy se v minulosti některé kompetence obecních policíí a Policie České republiky překrývaly, je v současnosti již převážně stabilizována a případná zlepšení stávajícího stavu lze realizovat především formou novelizace zákona o obecní policii⁷⁷ (jak se to ostatně již děje – byť v rozsahu poněkud užším, než navrhuje Hlavní město Praha). Takový vývoj přitom nevyžaduje žádné výraznější náklady. Není však zároveň důvod, proč by takový vývoj muselo nutně provádět „kosmetické“ přejmenování některých obecních/městských policejních sborů na sbory Metropolitní policie).

Pokud by tak přeci jenom došlo k politickému rozhodnutí o zřízení tohoto sboru (sborů), bylo by nezbytné o existujících variantách vést skutečně širokou, věcnou

⁷⁷ Zakotvení speciální úpravy Městské policie hlavního města Prahy v zákoně o obecní policii podpořil též Svaz měst a obcí České republiky.

a otevřenou rozpravu, se zapojením nejširší veřejnosti. Jedině tak by bylo možné odbourat možná negativa nastíněného projektu.